

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Consultationes Theologicæ Et Spirituales Christiani verè fidelis & verè devoti ...

... De Excellentissimæ Sanctissimæ Virginis Mariæ Matris Dei

Louis François <d'Argentan>

Augustæ Vindel. ; Dilingæ, 1726

VD18 80217915

Artic. V. Magna prodigia, quæ acciderunt in utero SS. Virginis in instanti,
quo dedit consensum suum, ut esset Mater Dei.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45581

videre admirandam tenetudinem cordis proprii Filij Dei erga ipsam, & abhorrete duritiam cordis vestri magis quam marmorei: Et tamen, quod magis crudele est, non con- tendi impietate vestra, velletis ad- huc eadem inficere mundum, re- prehendendo ipsius devotionem erga Sanctissimam Virginem. O infelices!

Videbam zelum ipsius facendi plurimum. Domine, inquebam ipsi, male tractando non lucrabe- ris ipsos: Ejusmodi homines non sectantur, sed potius magis indu- rantur, imò irritantur increpatione; malleam potius instruere ip- sos, si ignorantes sint: Difficile est veritatem non amari, quando cognoscitur: vel si malitiosi sint; satis mihi foret confundere ipsos, statuendo ipsis ob oculos prodigia, quæ acciderunt in utero Sanctissi- mæ Virginis in instanti, quo re- spondit Angelo, & ita declarare

illa, ut, si satis fidei non haberent, quæ illa crederent; nec satis reli- gionis, quæ illa adorarent, nec satis pietatis, quæ illa adamarent, saltem exponerentur confusioni coram judicio Dei, aspiciendo in- sensibilitatem suam absque ratione, & absque excusatione suam impie- tatem.

Relinquamus ipsos & intenda- mus nobis. Promisisti nobis tres considerationes circa responsum, quod Sanctissima Virgo dedit An- gelo: non nisi duas adhuc habe- mus; præstanda tibi est tertia, ut præstes promissa. Verum est, in- quit, absit, ut ipsam omitam, cum credam, ipsam omnium esse præcipuam. Ostendet vobis illa admiranda prorsus prodigia, quæ adimpleta fuere in purissimo ipsius utero in instanti, quo respondit Angelo. Vos judicium ferre de illis.

* *

ARGUMENTUM.

Magna prodigia, quæ acciderunt in utero San- ctissimæ Virginis in instanti, quo dedit consensum suum, ut esset Mater Dei.

ARTICULUS V.

Deus Pater
communi-
cat divinam
suam fec-
unditatem
Sanctissimæ
Virgini.

Tangam solummodo tria pro- digia inter alia. Primum concernit divinam ipsius fecunditatem, id est, privilegium omninò singulare, quod contulit ei Pater æternus, non solum ipsi

dando Filium suum Unigenitum; sed ipsum fontem, unde ille pro- cedit. Sic Sancti Doctores de hæc re loquuntur, Sanctus Bonaven- tura, & Sanctus Bernardinus Se- nensis. Primus dicit post divinum

S. Boni-
vent. l. sent.
dist. 29.
S. Bernard.
tom. 2.
Arco-
form. 11.

Modus
ducent
lium in
Beati
Virgin
supera
ralis, a
re divi

Fecun-
tas di-

Arceopagitam & juxta Concilium undecimum Toletanum & illud Florentinum, quod Deus Pater sit fons, principium, origo & plenitudo totius divinitatis: *Pater habet fontalem plenitudinem.* Et alius dicit, quod Sanctissima Virgo non solum exin acceperit aliquem rivum, sed quod Pater illi dederit ipsammet fontem, è quo dimanet Filius ab æterno: *Beata Virgo ab ipso Patre æterno fontalem fecunditatem accepit:* Id est, quod ipsa produxerit eum, non per fecunditatem humanam & naturalem, sed per quandam fecunditatem verè divinam, ubi Pater æternus producit ipsum ex adorando sinu suo: quod stupendum aded est prodigium, ut omnes Sancti in æternum admiraturi sint illud, quid unquam sint comprehensuri: Sanctissima Virgo sola illud recepit, abs eo, quod cognoscat totum ejus valorem; & non nisi Deus solus est, qui perfectè exploratam habeat magnitudinem doni, quo ipsam affecit.

Si contulisset ipsi facultatem producendi unico solo die potentissimum Monarcham, coronatum, sedentem super thronum, totiusque mundi possidentem imperium, censeretur illud tam ingens prodigium, quale nunquam conspectum fuerit; Et nihilominus plus his omnibus contulit ipsi Deus absque comparatione. Si dedisset ipsi potestatem creandi u-

M. P. Isaac Consultat. Tom. III.

nico verbo novum mundum, majorem & pulchriorem illo, quem incolimus, majus adhuc id foret prodigium; nihilominus Deus concedit illi aliquid longè adhuc majus, dum realiter communicat ipsi divinam suam fecunditatem: Ecce enim plurima prodigia ab hac producta in ipsius utero. 1. Ipsa fit Mater ejusdem Dei, cujus ille est Pater, & non diversi alicujus vel similis, sed ejusdem omninò. 2. Ut hunc producat, aliud non agit, nisi quod unicum proferat verbum: *Fiat.* 3. Ipsa concipit & parit permanens semper Virgo. 4. Ipsa non contulit illi, nisi propriam suam substantiam, & hoc sufficit, ut ipsa sola producat Hominem Deum. 5. Ipsa acquirit jus necessarium ad possessionem Dei. 6. Denique ipsa plus facit in seipsa per divinam suam fecunditatem in unico momento, quo respondit Angelo, quàm omnes tres divinæ personæ possint facere per omnem æternitatem. O Matrem verè admirabilem! quanta Exantlata occultè sunt prodigia in te, incomprehensibilia nobis: Sed hæc omnia teneamus esse non nisi unicum.

Et ecce vobis secundum, quod Sanctissima Virgo plus facere potest de Deo, quàm Deus de seipso.

X x

ampli-

Modus producendi Filium in Beatissima Virgine fuit supernaturalis, ac verè divinus.

Fecunditas divina

amplitudine, & si ita licet loqui, tanto cum augmento, ut S. Bernardinus dicere non dubitet: *Plus potest facere Beata Virgo de Deo, quam Deus de seipso.* Hæc propositio profecto stupenda videtur, sed vera est. Et ut intelligatur, considera, quòd id omne, quòd Deus Pater producere potest per divinam suam fecunditatem, sit producere Deum sibi æqualem, sed Deum Creatorem: Et quando communicat divinam suam fecunditatem Sanctissimæ Virgini, ipsa producit nobis Deum Salvatorem; & hoc aliquid plus est, quàm Deus Creator, quia est Deus Homo: Deus Pater potest quidem ipsam producere è sinu suo velut Deum, sed producere illum non potest Deum Hominem; impossibile hoc est Patri, & possibile non est, nisi soli Matri. Verum igitur est, quid ipsa plus facere possit de Deo, quàm Deus de seipso.

Plus est
producere
Salvatorem
quàm pro-
ducere
Creatorem.

Sed cur inquis, esse plus, producere Deum Salvatorem, quàm producere Deum Creatorem? Rationes hujus sunt manifestæ. Inprimis, qui dicit Deum Salvatorem, dicit etiam Deum Creatorem, èd quòd Deus Salvator possideat divinitatem, possitque create tametsi indutus Humanitate: Sed qui dicit Deum Creatorem, non dicit Deum Salvatorem, èd quòd non habeat Sanctam Humanitatem, sine quâ Salvator esse non potest, eâ ratione, quâ talis esse voluit.

Plus igitur est producere Salvatorem, quàm producere Creatorem: Et consequenter verum est, quòd Sanctissima Virgo plus facere possit de Deo, quàm Deus de seipso. Quis est, qui percipiat hanc veritatem, quin admiretur & fateatur, prodigium id esse maximum?

Secundò est verum, quòd plus sit producere Deum Salvatorem, quàm Deum Creatorem. Siquidem in quo terminatur tota potentia Creatoris, nisi quòd producat creaturas è nihilo, illisque conferat esse quoddam naturale? Sed potentia Salvatoris ultra progreditur, dum extrahit animas immortales è profundo barathro peccati, ipsisque communicet esse quoddam supernaturale & divinum per gratiam sanctificantem, cujus minimus gradus majoris est pretij, quàm esse naturale totius universi. Verum igitur est, quòd esse Salvatorem plus sit, quàm esse Creatorem. Unus non producit nisi creaturas prodeuntes è nihilo, alter producit Deos prognatos è corde ipsius Dei, juxta idioma Scripturæ ita prædestinatos nuncupantis: *Ego dixi, Dij estis, & filij ex cæli omnes.*

Uterius Deus Creator non habet nisi unicum Filium, nec plures eorum habere potest; & Filius hic unicus habere non potest aliquem fratrem, èd quòd exhauriat totam fecunditatem Dei Patris sui, ita ut alium è proprio sinu suo producat.

Psal. 81. 7
6.

ducere non posset: Sed DEUS Salvator habere potest plures Filios & plures fratres; & eò prorsus nomine missus est à Patre suo in terras, & donatus Virgini Sanctissimæ, ut per illam magis & ulterius suam extenderet fecunditatem, quàm extendere possit in proprio sinu suo, juxta effectum S. Augustini dicentis: *Unicum ipsum, quem genuerat, misit in mundum, ut non esset unicus, sed fratres haberet adoptivos.* Ecce igitur evidentem adhuc probationem, quòd divina Mater plus facere possit de Deo, quàm DEUS de se ipso.

O miraculum! ò prodigium, quòd in stuporem raperet omnes animos, si benè consideraretur! Deus Pater donare mihi non potuit, nisi Deum Creatorem: Creator meus non fecit ex me nisi creaturam; & si ita mansissem, non vidissem unquam faciem Dei: *Nihil enim nasci profuit, nisi redimi profuisset;* sed Mater admirabilis per divinam suam fecunditatem, quam accepit à Patre, donat mihi Deum non solum Creatorem, sed etiam Salvatorem; Et hic est, qui mihi confert esse quoddam divinum, qui me adoptat in Filium Dei, qui mihi legitimum jus tribuit ad possessionem æternam hereditatis suæ; Tu mihi Pater celestis dedisti Creatorem, sine eo essem nihil, & idèò adorare te debeo, tibi famulari, te amare,

aliàs forem impius: Sed tu divina Mater dedisti mihi Salvatorem; absque illo in æternum forem damnatus, & per ipsum sperare possum bona infinita: Nonne ex hoc debeam honorare te, servire tibi, te diligere, tibi esse devotus? aliàs ingratus omninò forem, imò non tantum ingratus, sed iniquus & impius.

Tandem tertium prodigium omnibus adhuc magis stupendum, quodque magis attonitum reddit animum illud considerantem, est universalis demolitio & everfio, quæ fit ubique in momento, quo Sanctissima Virgo respondet Angelo, suumque præbet consensum. Omnes leges naturæ everfæ sunt, & leges gratiæ, quæ obtinuit imperium, innumera patrârunt miracula. Virgo est Mater, Deus est Homo, & Homo est Deus, æternus incipit esse, & Omnipotens infirmus est Infans; Verbum æternum non loquitur; omnes figuræ Veteris Testamenti evanescent in præsentia unius solius veritatis; sed infinita hæc Veritas, refulgens gloriâ, ecclipsata est in tenebris, & minus adhuc spectatur, quàm signatur; Ens entium videtur hic annihilatum; & ut dicam unico verbo, quòd nec dici nec concipi potest: Omnia facta sunt nihil, & nihil factum est omnia in utero Virginis Sanctissimæ. Dico ecce tibi hæc consummationem omnium profundissimorum

S. Augustinus Tract. 2. in Joan.

Efficax ratio, obstringens omnes ad devotionem erga Sanctissimam Virgineam.

Myfteriorum religionis: Dico ecce tibi hic executionem omnium maximorum confiliorum Dei: Dico ecce tibi hic tandem prodigium omnium prodigiorum gratiæ perentioſiſſimum.

Maguâ me percellis admiratione, interpellat ipſum bonus ſenex, dum ita te audio loquentem. Itane? omnia ſunt perdita, & ex hoc omnia eſſe video in univerſali perturbatione: Totum contrarium, reſpondit Viator, omnia ſalva ſunt, & omnia, quæ in perturbatione erant, redacta ſunt in ordinem optimum: oſtendam tibi hoc tam clarè, ut ex eò perfundendus ſis ſolatio; ſed cum auribus arrigementem; veritates enim hæc tam ſublimes ſunt, ut, quidquid feceris, vix illas capturus ſis dimidiâ ex parte; ne ſperes, te perfectè illas comprehenſurum, quamvis polleres intellectu, qui excelleret illum Angelorum.

Omnia incluſa ſunt in hæc ſolâ veritate, quæ ſi benè intelligeretur, deduceret nos etiam in cognitionem omnium cæterorum myſteriorum: Deus factus eſt Homo, & Homo factus eſt Deus: Et hoc adimpletum eſt in utero Sanctiſſimæ Virginis in momento, quo ipſa Angelo ſuum dedit conſenſum, ut eſſet Mater Dei. Novè hoc optimè, Domine, idque audi vi ſæpè ſæpius; ſed nunquam intellexi, quid idipſum ſignificet, nec unquam benè explicatum mi-

hi ſuit. Quando dicis, quòd Deus factus ſit Homo, & Homo factus ſit Deus; nōne unus mutatus eſt in alterum, ſicut dicitur, quòd ij, qui invenerunt lapidem Philoſophicum, mutare valeant plumbum in aurum? Non, reſpondit Viator, ſi per impoſſibile mutari Deus poſſet in aliud, deſtrueretur, & non foret amplius Deus; & ſi homo mutaretur in aliud, deſtrueretur, & non eſſet amplius homo: & tunc meritò dicere poſſes, quòd omnia eſſent perdita & horrendæ expoſita confuſioni. Verùm non ita intelligendum eſt.

Eſtne ergò, reponit ſenex, quòd ex Deo & ex homine commixtis, & ſimul confuſis, factum non ſit, niſi unicum Totum, quòd ſit Salvator noſter JESUS CHRISTUS; ſicut ſi aliquis Empiricus miſceret duos pretioſos liquores ſimul, ad conficiendum inde nonniſi unicam medicinam, ad reſtituendum nos ſanitati? An eadè ratione Deus commiſcuit naturam divinam cum naturâ humanâ in JESU CHRISTO, ut exinde componeret nobis Salvatorem, qui efficacè afferret remedium noſtræ infirmitatibus animæ? Non, reſpondit Viator, ſi per impoſſibile ita ſimul commiſcerentur natura Divina & natura humana, non eſſet amplius nec DEUS nec homo, ſed res quædam tertia, diverſa ab utròque; ſicut ſi miſceres album & nigrum ſimul, non eſſet

Duz Natu
ra, divia
& human
non com
miſcetur
in JESU
Chriſto.

De
mo
ſun
per
JES

Deus non
mutatur in
Hominem,
nec Homo
in Deum in
Myſterio
Incaruatio
nis.

esset amplius nec album nec nigrum, sed tertius quidam color: Hæresiarchæ Dioscorus & Eutyches effinxerunt sibi insulsam & exoticam hanc opinionem, quæ non solum adversatur fidei, sed etiam sanæ menti; hinc etiam condemnati sunt ab Ecclesiâ, quæ velut articulum fidei tenet, quod natura divina & natura humana in JESU CHRISTO unitæ sint, citra quod invicem misceantur, simulque confundantur.

An igitur est, concludit bonus hic Vir, ex lumine suo naturali, vel potius, naturali suâ cæcitate, quod Deus & Homo simul uniti inveniantur in utero Sanctissimæ Virginis, sicut duo fratres gemelli in ventre matris suæ, qui quamvis duæ personæ sint, valdè inæquales in dignitate, semper tamen unitissimi maneant, eoque sint nati ex eadem Matre, & eodem tempore. Non, reponit Viator; Fides nos docet, Deum & Hominem non esse duas personas, sed unam solam eandemque personam esse in JESU CHRISTO, quod ipsa ratio nobis sat clarè ostendit: siquidem si Deus & Homo essent duæ personæ in JESU CHRISTO, sicut somniavit Nestorius infamis hic Hæresiarcha, dici non posset cum veritate, quod Deus fuerit Homo, nec quod Homo fuerit Deus; sicut dicere non poteris de duobus fratribus gemellis, quod unus sit alter: Verùm si ponatur

nonnisi unica sola persona in JESU CHRISTO, in quâ strictissimè uniantur Natura divina & natura humana, abs eo tamen, quod simul confundantur, dici cum veritate potest, persona hæc est Deus, quia habet naturam divinam, & eadem hæc persona est Homo, quia habet humanam naturam. Affirmari igitur consequenter benè potest de hæc eadem personâ, quod sit Omnipotens, eoque sit Deus, quodque nonnisi hodie nascatur, eoque sit Homo; quod sit immortalis, eoque sit Deus æternus, quodque sit mortua in cruce pro nostrâ salute, eoque sit Homo mortalis.

Ita, interpellat senex, posito non esse nisi unam eandemque personam, quæ habeat duas hæc naturas simul, benè capio, ita loquendum fore; sed quomodo capiatur, quod duæ naturæ ita à se invicem diversæ, ubi sunt divina & humana, simul uniantur in unâ eademque personâ? Et si etiam à se invicem non forent ita diversæ, & forent omninò æquales, & prorsus similes, sicut Petrus & Joannes; quâ ratione fiat, ut duæ hæc naturæ non sint nisi una eademque persona? audi benè, conabor id tibi declarare, quamvis literatus non sis, nonnisi solo imbutus lumine naturali.

Ut id comprehendas, nôsse oportet, quod quidquid creatum est, dividetur in duas partes; vel

X x ;

Quomodo declarari possit simplicibus &

Deus & Homo non sunt duæ personæ in JESU CHRISTO.

Fundamentum illius, quod vocatur communicatio idiomatum

Indoctrin,
quid sit ac-
cidens &
Substantia.

enim sunt accidentia, vel sunt substantia. Accidens appellatur id omne, quod cadit sub sensu nostris, uti colores, lux, sonus, sapor, odor, frigus, calor, & universaliter, quidquid esse potest objectum unius nostrorum sensuum; omnia hæc vocantur accidentia. Substantia vocatur id, quod esse non potest objectum alicujus sensuum nostrorum corporaliū, eod quod absconditum illud sit sub accidentibus, sitque id, quod hæc sustentet. Jam duo hæc, accidens & substantia habent duos modos existendi valde diversos, imò etiam oppositos, per quos ab invicem distinguantur; proprium accidentibus est, inniti alteri, & existere non posse, nisi sustentetur à substantiâ. Proprium substantiæ est, sustentare semetipsam, quin indigeat aliquo fulcimento; ita ut, quando interrogatur, quid sit accidens respondeatur, esse aliquod ens, quod inhæreat & innitatur semper alteri subjecto se sustentanti, sine quo interiret: quid sit substantiâ? Esse aliquod ens? quod sustentet seipsum, quodque non indigeat alio se portante, ut conservetur: includuntur breviter hæc duæ existendi differentiæ duobus verbis, quæ desumere oportet è scholis, ut exigente necessitate usui esse possint; & sunt inhærentia & subsistentia: Verbum inhærentia declarat modum existendi accidentium; & verbum

subsistentia modum existendi indicat substantiarum.

Juxta cursum naturalem rerum, necesse est accidens semper inhære subjecto; similiter necesse est substantiam semper subsistere per semetipsam, & nunquam naturalis hic ordo interturbatus est, nisi per ingens quoddam miraculum Omnipotentiae Dei. Duo nobis sunt ingentia mysteria Religionis Christianæ, ubi ostendit Deus potentiam brachij sui, in magnis duobus, quæ operatur, miraculis, quæque plurimum inserviunt ad declarandum se invicem, quando inter se comparantur. Unum est respectu accidentium in Mysterio Eucharistiæ; alterum est respectu substantiæ in mysterio Incarnationis. In Eucharistiâ conspicitur continuum miraculum: Proprium est accidentibus, quod naturaliter existere non possint, nisi inhæreant alicui subjecto; & nihilominus accidentia panis, uti sunt albedo, sapor, figura, & omnia ea, quæ cadere possunt sub sensu nostris, permanent in Sanctissimâ Eucharistiâ, absque eo, quod alicui subjecto inhæreant: Siquidem substantia panis, quæ subjectum erat ipsa sustentans ante consecrationem, non est amplius, eod quod ex integro destructa sit per verba consecrationis: ex alterâ parte, substantia Corporis JESU CHRISTI, quæ succedit substantiæ panis, non est subjectum, cui inhære possint,

Duo My-
stera Incar-
nationis & E-
ucharistiæ
declarat
se invicem

To My-
stera Incar-
nationis & E-
ucharistiæ
declarat
se invicem

possint, edquod ibi sit modò quasi spiritali, & affici non possit accidentibus corporalibus, extensionem æqualem & localem habentibus. Ecce igitur illa absque subiecto ac fulcimento naturali, & absque hæc inhærentiâ ipsis juxta naturam suam tam propria; sicut & omnipotentiam Dei sustentantem illa in esse suo absque illo subiecto!

In Myste-
rio Incarnatio-
nis substan-
tia humana
privata est
propria suâ
subsisten-
tiâ, sed ac-
cipit divi-
nam.

Ad hæc videre est in Myste-
rio Incarnationis ingens quoddam &
continuum miraculum. Licet enim
propriam sit substantiæ, sustenta-
re semetipsam, & habere natura-
lem hanc existendi rationem,
quam appellamus subsistentiam:
Nihilominus in hoc mysterio sub-
stantia humana permanet absque
subsistentiâ suâ naturali, cumque
Deus hæc ratione sustentet ipsam,
operatur ingens quoddam, vel
potius ingentia duo miracula: Per
primùm avellens, ut ita loquar,
Sanctissimæ Humanitati id, quod
ipsi maximè naturale est, ipsam-
que impediens, ne habeat id,
quod habuisset necessariò, exspol-
liat illam virtute Omnipotentis
brachij sui, subsistentiâ suâ huma-
nâ. Et per secundum miraculum
locupletat naturam humanam sub-
sistentiâ divinâ. An bene capis,
quid tibi dicere velim? ut id capias,
considera, quòd Deus sit substan-
tiâ infinita ratione perfecta, ha-
bens subsistentiam suam natura-
lem propriam & divinam; & ea-

dem ipsius substantia tres habet
subsistentias, quæ sunt tres perso-
næ divinæ, Pater, Filius & Spiri-
tus Sanctus: Erat in potestate Dei,
Sanctissimæ Humanitati, quam
naturali suâ privabat subsistentiâ,
conferte illam trium personarum
divinarum, quæcûnque voluif-
set, id est, illam vel Patris, vel
Filii, vel Spiritûs Sancti. Sed
divina ipsius sapientia decrevit
illi dare subsistentiam secundæ
Personæ divinæ, quæ est Filius,
ob rationes ipsi soli perfectissimè
cognitas, quamvis illarum nos
aliquas attulerimus in Consulta-
tionibus de excellentijs JESU
Christi, Dei-Hominis.

Cum igitur substantia Sanctissi-
mæ Humanitatis JESU Christi
non habeat subsistentiam suam
humanam, non est humana quæ-
dam Persona; cum subsistentia
vel hypostasis, quæ faciat Per-
sonam, sicut videmus in divini-
tate, ubi adoramus tres Personas;
illam Patris, qui est Deus; illam
Filij, qui est idem Deus; illam
Spiritûs Sancti, qui pariter est idem
Deus: Edquod hæc tres sint sub-
sistentiæ, quamvis non nisi unica
sola sit substantia, & unica sola
divinitas, hinc dicimus: *Credo
in unum Deum in tribus Personis.*

O quàm stupenda sunt hæc om-
nia, inquit desuper bonus noster
senex, sed nimis alta hæc sunt
pro tenuitate intellectûs mei:
*Ausculda me, quæso paulisper, ut
videas*

JESUS
CHRISTUS
non est per-
sona huma-
na, sed est
persona di-
vina.

videas, an comprehenderim aliquid ex omnibus ijs, quæ dixisti mihi: Nónne in Mysteſio Incarnationis agnoscere oportet, non nisi unum solum JESUM Christum, qui sit verus Deus, & verus Homo, in quo duæ naturæ, divina & Humana uniantur, sed non commisceantur, nec confundantur simul; aliàs non esset amplius, nec verus Deus, nec verus Homo; sed tertia quædam res diversa: optime dicis, respondit Viator.

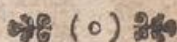
Nónne etiam non nisi unica sola est persona in JESU Christo, quam appellas substantiam, quàmque alias nuncupari audivi hypostasin ab alijs (qui mihi dixerunt, esse idem, quod substantia est vel persona) Nónne dicis, non esse Personam humanam in JESU Christo, sed quòd sola persona divina Filij Dei, cum subsistere faciat omninò simul duas naturas, divinam & Humanam, non faciat ex ijs, nisi unam eandemque personam, quæ eodem tempore circumferat in se omnes excellentias Dei, & omnes miseras humanas.

Supposito, quoddam Personæ essent in JESU Christi.

Optime refers, confirmat denuò Viator.
Sed, Domine, supposito, quòd duæ Personæ essent in JESU Christo, una divina, & altera humana, quænam ex duabus esset Sal-

vator noster? Nulla ex duabus, respondet, Salvator esse posset, Persona divina esse non posset, eòquòd, cum sit Deus Omnipotens & immortalis, nec pati posset nec mereri pro nobis: Persona humana esse non posset, eòquòd, licet pati posset & mereri, non posset mereri satis. Quare non, interrogat bonus hic vir? quia opus erat merito infinito, respondit Viator, ad satisfaciendum in toto rigore infinitæ Justitiæ Dei, pro peccatis hominum; quæ mala sunt infinita. Jam nulla persona humana capax est meriti infiniti; requirebatur igitur unica sola Persona, quæ esset Deus & Homo simul, quæque consequenter pati posset & mereri, velut Homo, quæque daret huic merito valorem & dignitatem infinitam velut Deus.

Ecce summè satisfactum est mihi, circa hoc punctum; respondit senex; sed alia interroganda mihi adhuc restant. Bonus hic vir exoptasset, ut Charitativus noster Ductor & Comes semper prosequeretur discursum, sed quia adverti ipsum loquendo jamjam defatigatum, verba facere incepti ut facerem satis seniculo nostro discipulo circa ea, quæ nôsse desiderabat, & locutus sum ipsi, ut sequitur.

ARGU-